

**Zienswijzennota Notitie Reikwijdte en
Detail Eemshaven Zuidoost**

BügelHajema
Plek voor ideeën

Zienswijzennota Notitie Reikwijdte en Detail Eemshaven Zuidoost

Inhoud

Nota

28 juli 2016

Projectnummer 090.10.53.00.02

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Zienswijzen	7

Bijlagen

Inleiding

Voor u ligt de zienswijzennota van de Notitie Reikwijdte en Detail van het plangebied Eemshaven Zuidoost. Groningen Seaports wil de Eemshaven uitbreiden. In 2010 heeft Groningen Seaports onderzocht hoe de Eemshaven de komende jaren kan uitbreiden. De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in het Visiedocument Eemshaven-Zuid, waarin wordt gepleit voor een uitbreiding van de Eemshaven in zuidoostelijke richting.

De uitbreiding is gewenst, omdat de bestaande terreinen op het bestaande bedrijventerrein Eemshaven grotendeels zijn uitgegeven of in reserve worden gehouden voor havengebonden bedrijvigheid, dan wel functies die een directe aansluiting op een van de kades vereisen. Het gebied dat in onderzoek is voor zuidoostelijke uitbreiding, betreft een gebied dat aansluit aan de oostkant van het te ontwikkelen glastuinbouwgebied. Deze zogenaamde 'droge', landinwaartse uitbreiding beslaat een oppervlak van in totaal 210 ha en is bedoeld voor datacenters, onder voorwaarden energiegerelateerde bedrijvigheid die naar aard en effect gelijk te stellen zijn aan datacenters en voorzieningen voor de energie-infrastructuur (waaronder converterstations).

Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad van Eemsmond hebben eerder al besloten planologische medewerking te verlenen aan een eerste fase van de nieuwe uitbreiding vanwege belangstelling van bedrijven die dataopslag faciliteren. In dit kader is een partiële herziening van de provinciale Omgevingsverordening doorlopen waarbij circa 45 ha van de 'droge' uitbreiding als 'zoekgebied bedrijventerrein Eemshaven' is aangewezen, specifiek in te richten voor datacenters. Voor deze uitbreiding is reeds een bestemmingsplan vastgesteld, te weten Bestemmingsplan Eemshaven Zuidoost fase 1. Voor de overblijvende 165 ha wordt een afzonderlijk bestemmingsplan en ruimtelijke procedure uitgevoerd, te weten bestemmingsplan Eemshaven Zuidoost fase 2. Dit bestemmingsplan zal fase 1 meenemen.

Het gebied waar nu de uitbreiding van de Eemshaven is voorzien is door de provincie Groningen aangewezen als zoekgebied voor windenergie. De provincie gaat uit van een vermogen met een bandbreedte tussen de 30 en 40 MW dat hier moet worden gerealiseerd.

Om een integrale afweging te kunnen maken voor de invulling van het nieuwe bedrijventerrein Eemshaven Zuidoost en de ontwikkeling van windenergie op basis van cumulatieve effecten worden beide ontwikkelingen in één gezamenlijk ruimtelijk plan uitgewerkt. Voor deze planuitwerking wordt één ruimtelijke- en m.e.r.-procedure doorlopen.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), die als startpunt dient voor de uitbreiding van Eemshaven-Zuidoost en de ontwikkeling van windenergie in Eemshaven-Zuidoost, heeft van 18 maart tot 29 april 2016 ter inzage gelegen (bijlage 1). Er zijn zes zienswijzen ingediend tegen de NRD. Navolgend vindt u de reactie van de gemeente Eemshaven op de ingediende zienswijzen.

Z i e n s w i j z e n

2

Zienswijze 1 - J.C. Slob & J. Slob - Bakker, Eemshaven

Reactie 1.1

Er wordt gesteld dat de plaatsing vastligt als gevolg van risicocontouren. Er dient ook gekeken te worden naar aspecten als geluid en slagschaduw.

Beantwoording

Voor het windpark Eemshaven Zuidoost heeft Ecofys diverse effectstudies uitgevoerd, te weten naar externe veiligheid, geluid, slagschaduw en energieopbrengst. Daarbij heeft Ecofys drie varianten beschouwd. Voor het MER en de Passende Beoordeling voor Zuidoost is de voorkeursopstelling op cumulatieve geluideffecten beoordeeld. De voorkeursopstelling wordt vastgelegd in het bestemmingsplan.

Reactie 1.2

Er dient rekening te worden gehouden met windturbines ten westen van de N33. Daarmee moet beschreven worden welke varianten mogelijk zijn en wat de cumulatieve effecten zijn, ook wat betreft energieopbrengst en mogelijke overlast.

Beantwoording

De gemeente Eemshaven en de provincie Groningen zijn in gesprek met de initiatiefnemers van de verschillende projecten om de uitkomsten van de onderzoeken in het kader van het MER van de regionale structuurvisie en het MER voor Zuidoost door te spreken. Daarbij zullen de effecten en gevolgen voor de lay-out van de windparken worden bepaald. Het MER zal daarbij niet ingaan op de energieopbrengst maar in overleg met de initiatiefnemers zal dit aan de orde komen.

Reactie 1.3

De bouw van windturbines langs de N33 kan leiden tot planschade. Dit dient in het MER te worden meegenomen.

Beantwoording

Het MER betreft slechts een onderzoek naar de effecten van de planontwikkeling en zal niet ingaan op planschade als gevolg van de uitvoering van het plan. Dit zal echter wel in het bestemmingsplan worden meegenomen middels een planschaderegeling. Mocht schade te zijner tijd worden ondervonden, dan kan in het kader van het bestemmingsplan een onderbouwde claim worden ingediend.

Zienswijze 2 - D.J. Bakker & R.K. Bakker, Oudeschip

Reactie 2.1

In de NRD is aangegeven dat varianten niet aan de orde zijn. Er dient echter (mede uit het oogpunt van de ontwikkeling van het windpark Oostpolder) gekeken te worden naar risicocontouren en andere relevante (cumulatieve) milieueffecten.

Beantwoording

In het kader van de regionale structuurvisie zullen alle potentiële windparken cumulatief worden beMERd. De uitkomsten worden meegenomen in het MER Zuidoost en vanzelfsprekend ook in het MER en verdere planvorming voor de Oostpolder.

Als onderdeel van de m.e.r. voor windpark Eemshaven Zuidoost zijn door Eco-fys drie windparkvarianten onderzocht op de effecten op geluid, externe veiligheid, slagschaduw en energieopbrengst. De resultaten worden gerapporteerd in diverse deelrapporten en de conclusies zijn opgenomen in het MER voor Zuidoost. Daarnaast worden in het MER de geluidseffecten van de voorkeursvariant van het windpark Zuidoost beschouwd in cumulatie met andere windparken, waaronder het windpark op de Oostpolderdijk (als onderdeel van de dijkverbetering Eemshaven Delfzijl) en het beoogde windpark van de Oostpolder.

Reactie 2.2

Het ligt voor de hand de mogelijkheden en effecten van windmolens ter weerszijde van de N33 integraal te verkennen.

Beantwoording

Dat zal zeker gebeuren. De gemeente Eemshaven en de provincie Groningen zijn in gesprek met de initiatiefnemers van de verschillende projecten om de uitkomsten van de onderzoeken in het kader van het MER van de regionale structuurvisie en het MER van Zuidoost door te spreken. Daarbij zullen de effecten en gevolgen voor de lay-out van de windparken worden bepaald.

Reactie 2.3

Aandacht wordt gevraagd voor de doorgang over het land van en naar de N33.

Beantwoording

Dit punt valt strikt genomen buiten het MER maar is reeds opgepakt met de wegbeheerder en opgelost.

Zienswijze 3 - Stuurgroep Windpark Oostpolder, Oudeschip

Reactie 3.1

De NRD stelt dat varianten niet aan de orde zijn vanwege risicocontouren. Er dient echter gekeken te worden naar alle relevante (cumulatieve) milieueffecten en mogelijk varianten.

Beantwoording

In het windonderzoek van Zuidoost zijn drie varianten beschouwd en op effecten beoordeeld. Eén opstelling (de voorkeursopstelling) is in het MER voor Zuidoost beoordeeld op cumulatieve (geluid)effecten. Deze voorkeursopstelling wordt ook vastgelegd in het bestemmingsplan.

Reactie 3.2

Het ligt voor de hand de gevolgen van het windpark Zuidoost voor het windpark Oostpolder integraal te verkennen.

Beantwoording

Dat zal zeker gebeuren. De gemeente Eemshaven en de provincie Groningen zijn in gesprek met de initiatiefnemers van de verschillende projecten om de uitkomsten van de onderzoeken in het kader van het MER van de regionale structuurvisie en het MER van Zuidoost door te spreken. Daarbij zullen de effecten en gevolgen voor de lay-out van de windparken worden bepaald.

Zienswijze 4 - Vereniging Dorpsbelangen Oudeschip

Reactie

Gevraagd wordt in het MER in te gaan op de gevolgen van de planontwikkeling op de leefbaarheid en op de waarde van de woningen in de directe omgeving. Voorgesteld wordt een vergelijkbare (garantie)regeling als in Moerdijk toe te passen.

Beantwoording

De effecten voor het wonen en leven worden integraal in het MER van de regionale structuurvisie meegenomen. Het MER van Zuidoost zal hierbij aansluiten voor zover relevante effecten daartoe aanleiding geven. In dit kader zijn de volgende thematische hoofdstukken uit het MER voor Zuidoost van belang: geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en ruimtegebruik. In deze themahoofdstukken wordt ingegaan op directe en indirecte effecten op woon- en leefomgeving. Met de bewoners zal gekeken worden hoe de effecten van de planontwikkeling op het wonen verzacht kunnen worden. Toezeggingen in de sfeer van een garantieregeling kunnen niet gegeven worden.

Zienswijze 5 - Stadt Borkum

Reactie 5.1

De ontwikkeling van Zuidoost betekent een aantasting van het landschapsbeeld en versterkt daarmee de horizonvervuiling.

Beantwoording

De ontwikkeling van Zuidoost (bebouwing en windpark) ligt vanuit het genoemde Zuidstrand gezien, achter de bebouwing en het windpark van de Eemshaven. De bebouwing zal maximaal 35 m bedragen en daarmee lager zijn dan de bebouwing in de Eemshaven (60 - 100 m). De windturbines kunnen een hogere tiphoogte als de Eemshaven krijgen maar voegen zich geheel in het totaal van het windpark.

Reactie 5.2

De ontwikkeling van Zuidoost betekent een toename van de lichtvervuiling in de nachtelijk uren. Het is wenselijk dat de lichtuitstoot van de Eemshaven verminderd wordt.

Beantwoording

Eemshaven Zuidoost ligt zoals gezegd achter de Eemshaven. Gezien de nieuwe functies (datacenters) zal de terreinverlichting minimaal zijn en vanwege de nabijheid van de Dollard (Natura 2000) zal bij de vergunningverlening worden toegezien op het zoveel mogelijk beperken van naar buiten gerichte lichthinder. Hoewel buiten de scope van Zuidoost vallend, is GSP met de bedrijven in de Eemshaven actief bezig om de lichthinder te reduceren. Daarnaast is begonnen met het terugbrengen of anders richten van de openbare verlichting.

Reactie 5.3

Het lozen van koelwater in de Waddenzee dient cumulatief beoordeeld te worden.

Beantwoording

Dit aspect wordt beschouwd in de Passende Beoordeling voor Zuidoost.

Reactie 5.4

Met verwijzing naar de structuurvisie Eemsmond-Delfzijl wordt in het grijze scenario een toename van het gebruik van fossiele brandstoffen en de ontwikkeling van windparken voorzien. Vanwege de komst van datacenters in Zuidoost wordt de stikstofemissie beperkt geacht. Indieners houden zich het recht voor (zoals ook bij RWE) ieder rechtsmiddel in te zetten om ontwikkelingen te voorkomen die de luchtkwaliteit op Borkum aantoonbaar aantasten.

Beantwoording

Er wordt kennis genomen van dit standpunt. Zuidoost kent een beperkte bestemmingsomschrijving. De toename van de stikstofemissie en -depositie als gevolg van de datacenters (of daarmee gelijk te stellen bedrijven) is beperkt.

In respectievelijk het MER en de Passende Beoordeling van Zuidoost zullen de aspecten luchtkwaliteit en stikstofdepositie worden meegenomen.

Zienswijze 6 - Nationalpark Wattenmeer, Wilhelmshaven

Reactie 6.1

Met name de realisering van het windpark heeft gevolgen voor het landschapsbeeld, met name de zichtbaarheid vanaf de Duitse kust.

Beantwoording

De provincie wil met een concentratie van windparken de effecten zoveel mogelijk beperken en de windparken laten aansluiten op bestaande voorzieningen (leidingnetwerken en centrales). Het windpark van Zuidoost wordt aangelegd tegen de achtergrond van de bestaande windparken rond de Eemshaven. De landschappelijke effecten worden beschreven in het thema hoofdstuk landschap en cultuurhistorie in het MER Zuidoost.

Reactie 6.2

Er wordt een effect verwacht van luchtspiegelingen als gevolg van bebouwing en turbines.

Beantwoording

Dit effect zou kunnen optreden maar betreft geen milieueffect en wordt daarmee niet beschouwd in het MER.

Reactie 6.3

Er worden effecten verwacht op de vogelstand door verdringingseffecten.

Beantwoording

Dit aspect zal worden meegenomen in de Passende Beoordeling voor Zuidoost en conform Europese wetgeving worden beoordeeld op mogelijke effecten. Overigens is het effect van de windparken op natuur ook gewogen in het kader van de Passende Beoordeling van de Structuurvisie Eemsmund-Delfzijl zie achtergrondrapport natuur (bijlage 8).

Reactie 6.4

Er is een risico van vogelsterfte

Beantwoording

Zie daarvoor de beantwoording hiervoor.

Reactie 6.5

Er dient gestreefd te worden naar een minimalisering van de effecten voor de fauna en het landschapsbeeld.

Beantwoording

Provincie en gemeente hanteren conform hun eigen beleid (passend in het rijks- en Europees beleid) maatstaven en normen ten aanzien van hoogte van de turbines, afstand tot de kust en nachtelijke verlichting. Dit om de effecten te minimaliseren. In het MER en de PB worden de effecten op natuur (waaron-

der fauna) en landschap (waaronder landschapsbeeld ofwel ruimtelijk-visuele kenmerken) onderzocht. Daarbij wordt toegelicht hoe mogelijk nadelige effecten bij de realisering van het windpark worden gemitigeerd, of indien mitigatie niet mogelijk is, worden gecompenseerd.

Reactie 6.6

Er dient inzicht gegeven te worden in de effecten van lozing van koel- en proceswater in de Waddenzee.

Beantwoording

Dit aspect zal in het MER (thema hoofdstuk water) en de PB worden meegenomen. De Passende Beoordeling voor Zuidoost zal daarbij ingaan op de cumulatieve effecten.

B i j l a g e n

1. Publicatie NRD
2. Zienswijzen

Bijlage 1: Publicatie NRD

Kennisgeving Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER Bestemmingsplan 'Uitbreiding Eemshaven zuidoost'.

Burgemeester en wethouders maken bekend dat vanaf 18 maart tot 29 april 2016 Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER bestemmingsplan 'Uitbreiding Eemshaven zuidoost' voor iedereen ter inzage ligt bij de informatiebalie van het gemeentehuis aan de Hoofdstraat West 1 te Uithuizen.. De notitie staat ook op de gemeentelijke website www.eemsmond.nl.

Milieueffectrapportage bestemmingsplan 'Uitbreiding Eemshaven zuidoost'

Momenteel wordt een bestemmingsplan voorbereid ten behoeve van de uitbreiding Eemshaven. Het gebied ligt ten zuiden van de Eemshaven en ten oosten van de N33. Met deze uitbreiding van de Eemshaven wordt het mogelijk gemaakt om datahotels in het gebied te faciliteren.

Ten behoeve van dit nieuwe bestemmingsplan moet ook een milieueffectrapport, een zogenaamde PlanMER worden opgesteld. Dit is nodig omdat het nieuwe bestemmingsplan het kader biedt voor mogelijke m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. Dit zijn activiteiten, waarvoor bij nadere uitwerking een m.e.r. nodig is of kan zijn. Daarnaast zal ook een Passende beoordeling worden uitgevoerd. Een Passende beoordeling is aan de orde indien mogelijk significant negatieve effecten kunnen optreden op omliggende Natura2000 gebieden.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De eerste stap in de PlanMER-procedure is deze publicatie en de terinzage legging van de notitie "Reikwijdte en Detailniveau MER bestemmingsplan Uitbreiding Eemshaven zuidoost".

In deze notitie is kort beschreven waarom het opstellen van een PlanMER noodzakelijk is en voor welke activiteit(en) het MER wordt opgesteld. Daarnaast is in de notitie opgenomen op welke wijze de milieueffecten in beginsel beschreven worden.

De volgende stap zal zijn het opstellen van het milieueffectrapport (MER). In het PlanMER worden de milieueffecten beschreven. Het rapport wordt later, op de gebruikelijke wijze, samen met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd. De onafhankelijke Commissie m.e.r. voor de milieueffectrapportage zal op dat moment worden gevraagd om het PlanMER te toetsen op volledigheid en objectiviteit.

Inzage

Door middel van deze kennisgeving wordt een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk of mondeling een zienswijze over het voornemen en de notitie Reikwijdte en Detailniveau naar voren te brengen.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau ligt vanaf 18 maart 2016 ter inzage bij de informatiebalie van het gemeentehuis van de Eemsmond, Hoofdstraat West 1 te Uithuizen en is tevens te raadplegen via de website de gemeente, www.eemsmond.nl.

U kunt uw zienswijze ten aanzien van de NRD richten aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsmond, Postbus 1, 9980 AA Uithuizen. Rekening houdend met de Notitie en mogelijke reacties en adviezen zal het MER daarna worden opgesteld.

Informatieavond

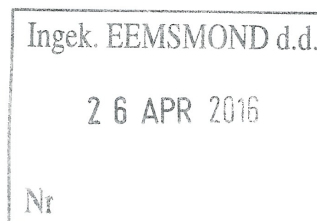
Gedurende de inspraakperiode wordt er een informatieavond georganiseerd. Tijdens de informatieavond kan meer informatie worden verkregen over dit project en over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De informatieavond vindt plaats op 20 april 2016, aanvang 19.30 uur bij Ekamper, Radsweg 12 te Roodeschool.

Bijlage 2: Zienswijzen

26 APR 2016

1713

J. C. Slob
J. Slob-Bakker
Dijkweg 2
9979 XS Eemshaven

Aan:

Burgemeester en wethouders
Gemeente Eemsmond
Postbus 11
9980 AA Uithuizen

Datum: 25 april 2016

Onderwerp: Zienswijze NRD voor MER 'Uitbreiding Eemshaven Zuidoost'

Geacht college,

In de hierboven genoemde NRD staat dat in het plangebied naar verwachting 12 windmolens worden geplaatst. Een aantal daarvan zou volgens afbeelding 3.1 direct ten oosten van de N33 worden gebouwd. Er wordt gesteld dat de plaatsing vastligt vanwege risicocontouren.

Wij zijn van mening dat niet alleen de risicocontouren van belang zijn maar dat in het MER ook de effecten van bijvoorbeeld geluid en slagschaduw moeten worden meegenomen.

Het bestemmingsplan Eemshaven Zuidoost moet daarnaast ook rekening houden met wat er verder in de omgeving gaat gebeuren. Er zijn plannen voor windturbines ten westen van de N33. In het MER moet daarmee rekening worden gehouden, moet worden beschreven welke varianten mogelijk zijn, wat de (cumulatieve) effecten van die varianten zijn en hoe wat betreft energieopbrengst en overlast het beste resultaat kan worden bereikt.

Tenslotte merken wij nog op dat de bouw van windmolens langs de N33 tot planschade kan leiden als daardoor de bouw van windturbines op onze percelen zou worden belemmerd. De mogelijkheid van planschade moet in het MER nadrukkelijk worden meegenomen.

Als het nuttig is kunnen wij over de hiervoor aangegeven punten met u en/of de initiatiefnemers verder overleggen.

Met vriendelijke groet,

J. Slob

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Slob'.

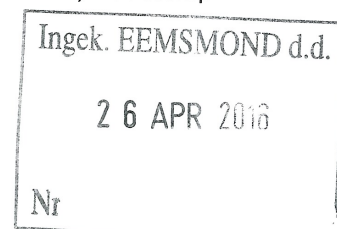
J Slob-Bakker

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J Slob-Bakker'.

26 april 2016, Oudeschip

Burgemeester en wethouders
Gemeente Eemsmond
Postbus 1
9980 AA Uithuizen

D.J. en R.K. Bakker
Derk Luddesweg 5
9984 XA Oudeschip

Betreft: Zienswijze NRD voor MER bestemmingsplan 'Uitbreiding Eemshaven zuidoost'

Geacht college,

Met betrekking tot de bovengenoemde Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) willen wij u verzoeken rekening te houden met de volgende zienswijze.

Zoals bij u bekend ontwikkelen wij het Windpark Oostpolder ten westen van de N33. Daarbij streven wij naar een optimale benutting van de in het gebied winbare windenergie.

In de NRD staat dat er naar verwachting 12 windmolens in het plangebied zullen komen. Varianten ten aanzien van de locatie van deze windmolens zouden niet aan de orde zijn vanwege risicocontouren. Die stellingname lijkt ons prematuur. Naar onze mening moet behalve naar de risicocontouren, zeker in dit stadium van de planvorming, ook worden gekeken naar alle andere relevante (cumulatieve) milieueffecten.

Bij de plaatsing van windmolens moeten minimale onderlinge afstanden in acht worden genomen. Dat betekent dat windmolens ten oosten van de N33 de mogelijkheden ten westen daarvan kunnen beperken en vice versa. Het ligt dan ook voor de hand om de mogelijkheden en effecten van windmolens voor het gebied ter weerszijden van de N33 integraal te verkennen. De MER is bij uitstek de gelegenheid om dat te doen zoals ook door de commissie voor de MER is geadviseerd. Deze integrale beoordeling moet uiteraard aansluiten bij het ontwerp Omgevingsvisie 2015-2019 en de provinciale structuurvisie.

Plaatsing van windmolens naast de N33 houdt in dat je de oppervlakte van het gebied aan het vergroten bent, wat natuurlijk ten koste gaat van de partij aan de west kant, met als gevolg dat dit gecompenseerd moet worden door het gebied aan de oost kant.

Als laatste zouden wij graag nog een ander punt onder de aandacht willen brengen: het punt bereikbaarheid wegverkeer. Op dit moment wordt onze doorgang naar ons land over de N33 steeds afgesloten, wij verzoeken u hier een oplossing voor te vinden. De overgang mag gewoon niet worden geblokkeerd.

Met vriendelijke groeten,
D.J. Bakker

R.K. Bakker

A blue ink signature, appearing to be 'D.J. Bakker', written in a cursive style.

A blue ink signature, appearing to be 'R.K. Bakker', written in a cursive style.

Aan: Burgemeester en wethouders
gemeente Eemsmond,
Postbus 1, 9980 AA Uithuizen
e-mail: algemeen@eemsmond.nl

Onderwerp **Zienswijze NRD voor MER 'Uitbreiding Eemshaven Zuidoost'**
Datum **26 april 2016**

Geacht college,

Met betrekking tot de bovengenoemde NRD verzoeken wij u rekening te houden met de volgende zienswijze.

Zoals bij u bekend ontwikkelen wij het Windpark Oostpolder ten westen van de N33. Daarbij streven wij naar een optimale benutting van de in het gebied winbare windenergie.

In de NRD staat dat er naar verwachting 12 windturbines in het plangebied zullen komen. Varianten ten aanzien van de locatie van deze windturbines zouden vanwege de risicocontouren niet aan de orde zijn. Die stellingname lijkt ons prematuur. Naar onze mening moet, zeker in dit stadium van de planvorming, worden gekeken naar alle relevante (cumulatieve) milieueffecten en mogelijke varianten.

Bij de plaatsing van windturbines moeten minimale onderlinge afstanden in acht worden genomen. Dat betekent dat windturbines ten oosten van de N33 de mogelijkheden ten westen daarvan kunnen beperken en vice versa. Het ligt dan ook voor de hand om de mogelijkheden en effecten van windmolens voor het hele zoekgebied ten zuiden van de Eemshaven integraal te verkennen. Het MER is bij uitstek de gelegenheid om dat te doen zoals overigens ook door de commissie voor de MER is geadviseerd. Deze integrale beoordeling moet uiteraard aansluiten bij het ontwerp Omgevingsvisie 2015-2019 en de provinciale Structuurvisie Eemsmond - Delfzijl.

Wij zijn graag bereid om met u en initiatiefnemers voor windturbines in Eemshaven Zuidoost te overleggen over de hiervoor aangegeven integrale benadering.

Met vriendelijke groet,

Onno Elema
Jan Geert Duisterwinkel
Jan Berends

Stuurgroep Windpark Oostpolder

Klankbordgroep Eemshaven,
p/a Vereniging Dorpsbelangen Oudeschip
Koningsoord 6
9984 XH Oudeschip

Aan:

Burgemeester en wethouders
gemeente Eemsmond,
Postbus 1, 9980 AA Uithuizen
mailto:algemeen@eemsmond.nl

Onderwerp Zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER bestemmingsplan
 Uitbreiding Eemshaven Zuidoost
Datum 27 april 2016

Geacht college,

In de klankbordgroep Eemshaven is de NRD voor het MER Eemshaven Zuidoost besproken. Daarbij kwam naar voren dat inwoners van de dorpen ten zuiden van de Eemshaven bezorgd zijn over de leefbaarheid en over de waarde van hun woningen. Gevreesd wordt voor overlast door toenemende verkeersdruk, vestiging van bedrijven, de helikopterhaven en windturbines.

De provincie Groningen heeft tijdens de informatieavond op 20 april j.l. in Oosteinde duidelijk gemaakt dat in het MER de cumulatieve effecten van alle ontwikkelingen in de regio zullen worden meegenomen. Concreet zijn genoemd geluid, veiligheid, geur en verstoring van de natuur. Er is ook toegezegd dat naar effecten op de gezondheid zal worden gekeken.

Vanuit de Klankbordgroep wordt gevraagd om, in aanvulling op het voorgaande, in het MER ook het effect van de ontwikkelingen op de leefbaarheid en op de waarde van de woningen in de directe omgeving te beschrijven. Daarbij zou expliciet aandacht moeten worden besteed aan (de haalbaarheid van) mitigerende maatregelen zoals de 'Moerdijkregeling', een garantieregeling die voorkomt dat woningen onverkoopbaar worden.

Wij verzoeken u met het voorgaande rekening te houden bij de opstelling van het MER.

Met vriendelijke groet, mede namens de Klankbordgroep Oudeschip,

Jaap Kap,
voorzitter Vereniging
Dorpsbelangen Oudeschip

Lammie Askes,
secretaris Vereniging
Dorpsbelangen Oudeschip

Stadt Borkum – Postfach 2060 – 26746 Borkum

College van Burgemeester
en wethouders van de gemeente Eemshaven
Postbus 1
9980 AA Uithuizen

Ordnungsamt

Neue Straße 1
26757 Borkum

Auskunft erteilt:

Herr Albrecht
Zimmer 6
Telefon (04922) 303 - 205
Fax (04922) 303 - 288
jens.albrecht@borkum.de

Datum **29.04.2016**

Stellungnahme zur „Notiz über die Tragweite und den Detaillierungsgrad von Eemshaven Südost Phase 2“

Sehr geehrte Damen und Herren,

der Eemshaven liegt direkt am UNESCO-Weltnaturerbe Wattenmeer, das vielfach durch Naturschutzgesetze geschützt ist (z. B. Natura 2000- und Nationalpark-Gesetzgebung). In Sichtweite liegt darüber hinaus die Insel Borkum, deren wirtschaftliche Grundlage so gut wie ausschließlich aus dem Tourismus besteht.

Ich gebe nachfolgend für die Stadt Borkum eine Stellungnahme ab zur „Notiz über die Tragweite und den Detaillierungsgrad von Eemshaven Südost Phase 2“.

Mit freundlichen Grüßen

In Vertretung

Pahl

Thema „Landschaftsbild“

Neben den naturschutzfachlichen Belangen sind aus Sicht der Stadt Borkum auch touristische Belange zu berücksichtigen. Das Landschaftsbild von Borkum aus in Richtung Eemshaven gesehen hat nichts mehr mit einem „Weltnaturerbe Wattenmeer“ gemein. Das Landschaftsbild wird mit den Baumaßnahmen der letzten Jahre erheblich beeinträchtigt (siehe Abb.).

Abb.: Blick von Borkum auf den Eemshaven. Im Vordergrund der Leitdamm mit Leuchtturm von Borkum Reede.

Die erhebliche Beeinträchtigung des Landschaftsbildes wirkt sich wiederum negativ auf die Erholungsfunktion auf der Insel Borkum aus. Während einer Versammlung der Volksbank Borkum wurde von „Horizontverschmutzung“ und einer „Herausforderung in der Vermarktung der Betten“ am Südstrand gesprochen. (siehe Abb.)

Abb.: Blick über den Südstrand von Borkum in Richtung Eemshaven.

Borkumer Zeitung

Hoch- und Niedrigwasser Borkum (Fischerhalfe)	
NW	NW
14.03 02.29 14.56 08.09 21.18	
15.03 03.17 15.40 08.36 21.27	
16.03 04.09 16.32 18.17 22.49	
17.03 05.14 17.42 11.17	--

135. Jahrgang / Nr. 041

Montag, 14. März 2016

Einzelverkaufspreis: 1,50 €

Horizontverschmutzung am Südstrand

Bank sieht Herausforderung in der Betten-Vermarktung - Fast 30 Prozent der Mitglieder der Volksbank Esens kommen aus Borkum

Von Martina Hoga

BORKUM - Eine Herausforderung in der Vermarktung des Bettenangebotes auf Borkum sieht Jochen Zinke, Zweigniederlassungsleiter der Volksbank Borkum, durch den Kraftwerksbau auf holländischer Seite. „Wenn man sich am Südstrand aufhält und Richtung Eemshaven schaut, kann für Borkum auf jeden Fall von einer Horizontverschmutzung gesprochen werden“, sagte Zinke bei der Ortsversammlung der Volksbank im Nordsee-Hotel. Inwieweit die Erntestädteplan, Folgers, Leheren

Abb.: Zeitungsbericht über die Versammlung der Volksbank Borkum.

Die Beeinträchtigung des Landschaftsbilds gilt nicht nur für den Tag, sondern auch für die Nacht. Auf den Wattenmeerinseln hatte das Thema „Lichtverschmutzung“ bislang noch nicht die Problematik erreicht wie auf dem Festland. In den letzten Jahren fand jedoch eine erhebliche Industrialisierung im Eemshaven statt. Somit ist nicht nur tagsüber, sondern auch nachts von einer Industrieskyline zu sprechen, die von Borkum aus gut zu sehen ist. Die Qualität des Landschaftsbilds wird durch die Lichtverschmutzung des Eemshavens auch nachts signifikant beeinträchtigt (siehe Abb.).

Abb.: Blick bei Nacht von Borkum-Südstrand auf den Eemshaven

(Quelle: <http://www.gettyimages.de/search/photographer?family=creative&photographer=delectus>).

In der „Notiz über die Tragweite und den Detaillierungsgrad von Eemshaven Südost Phase 2“ geht es nach WITTEVEEN+BOS (2015: 5 ff.) um die Errichtung von Datenzentren und Windkraftanlagen im Südosten des Eemshavens. Dies wird die Lichtverschmutzung im Eemshaven weiter verstärken.

Der Stadt Borkum ist daran gelegen, dass die Lichtverschmutzung vom Eemshaven ausgehend im bestmöglichen Maße reduziert wird.

- Aus diesem Grund fragt die Stadt Borkum danach, Alternativen bei der Befeuerung von Windkraftanlagen für die Luftsicherheit zu prüfen (z. B. mit dem System „airspeX“).
- Darüber hinaus fragt die Stadt Borkum danach, zu prüfen, wie die Beleuchtung aller sonstigen Bauten auf ein zwingend notwendiges Minimum reduziert werden kann.
- Die Stadt Borkum fragt außerdem danach, Kompensationsmaßnahmen für Borkum zu prüfen für die nicht vermeidbare nächtliche Lichtverschmutzung sowie für die Beeinträchtigung des Landschaftsbilds am Weltnaturerbe Wattenmeer durch die Errichtung weiterer Gebäude und Windkraftanlagen.

Thema „Wasser“

Es wird darauf hingewiesen, dass die Einleitung von genutztem Kühlwasser in das Wattenmeer (WITTEVEEN+BOS 2015: 26) in Kumulation mit allen anderen Einleitungen genutzten Kühlwassers zu untersuchen ist (z. B. RWE-Kohlekraftwerk).

Thema „Graues Wachstum“

Das Plangebiet „Eemshaven Südost Phase 2“ entspricht den Nummern 5a, 5b und 5c in der Strukturvision Eemsmond-Delfzijl. In der tabellarischen Übersicht für das Gebiet 5b sind zwei mögliche Varianten in der Strukturvision aufgeführt ARCADIS (2015: 35): „Graues Wachstum“ und „Grünes Wachstum“. Unter dem Begriff „Graues Wachstum“ wird in der Strukturvision ausgeführt ARCADIS (2015: 20):

„bei dieser Variante entwickeln die Gewerbelände sich in einer Richtung, die auf fossilen Rohstoffen sowie auf Wiederverwertung und gegenseitigem Austausch zwischen Betrieben basiert. Hierbei ist auch eine Kombination mit nachhaltiger Energie in Form von Wind möglich.“

In der Strukturvision wird für die Nr. 5b ARCADIS (2015: 35) unter „Bemerkungen / Erläuterung“ ausgeführt:

„Die vorgesehenen neuen Betriebsparzellen sind vorrangig für Datenzentren bestimmt.“

Demzufolge erscheint es als wenig wahrscheinlich, dass Anlagen geschaffen werden, die mit Luftschadstoffemissionen infolge von Verbrennungsprozessen einhergehen. Dennoch weist die Stadt Borkum im Zusammenhang mit der Begrifflichkeit „Graues Wachstum“ vorsichtshalber auf ihre Stellungnahme zur „Strukturvision Eemsmond-Delfzijl“ hin:

„Die Stadt Borkum weist darauf hin, dass zwischen den Aussagen von ARCADIS (2015: 13) über eine „nachhaltige Hafenregion“ und der „Energiewende“ als eine der „wichtigsten Ambitionen“ sowie der nun genannten Planungsoption eines „grauen Wachstums“ ein Widerspruch in sich liegt. Die Stadt Borkum wird wie im Fall „RWE-Kohlekraftwerk Eemshaven“ jedes Rechtsmittel ausschöpfen, um eine nicht nachhaltige Entwicklung zu verhindern, die keine Rücksicht auf die naturschutzfachliche und touristische Bedeutung der Region nimmt. Dies scheint insbesondere auf Planungsvarianten zuzutreffen, die dem „grauen Wachstum“ zuzuordnen sind.“

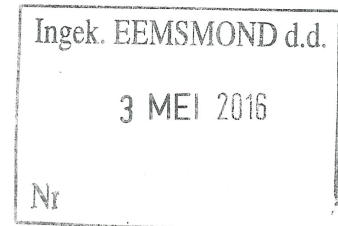
Sollten Anlagen geschaffen werden, die mit Luftschadstoffemissionen infolge von Verbrennungsprozessen einhergehen, ist im „Bewertungsrahmen Luftqualität“ (Tabelle 4.7, WITTEVEEN+BOS 2015: 31) unter „Kriterium“ die Untersuchung von Schadstoffen wie z.B. Chemikalien und Schwermetalle zu ergänzen.

Nationalparkverwaltung Niedersächsisches Wattenmeer
Virchowstraße 1 • 26382 Wilhelmshaven

Gemeente Eemsmond
College van Burgemeester en wethouders
von de gemeente Eemsmond

Postbus 1
9980 Uithuizen / Nederland

Bearbeitet von
Frau Anna Groeneveld
Anna.Groeneveld@nlpv-wattenmeer.niedersachsen.de
Durchwahl (04421) 911 - Wilhelmshaven,
297 29.04.2016

Ihr Zeichen, Ihre Nachricht vom

Mein Zeichen (Bitte bei Antwort angeben)
02.16 -

„Erweiterung Eemshaven Südost“, Notiz „Reichweite und Detailierungsgrad“ NRD

Sehr geehrte Damen und Herren,

die Gemeinde Eemsmond plant die Aufstellung eines Flächennutzungsplans südlich von Eemshaven. Im Rahmen des gesetzlichen Verfahrens zur Umweltverträglichkeitsprüfung wird ein Umweltverträglichkeitsbericht erarbeitet, in der auch mögliche Auswirkungen der Planungen auf die Schutzgüter des Nationalparks Niedersächsisches Wattenmeer berücksichtigt werden sollen. Folgende mögliche Beeinträchtigungen bzw. Wirkungsaspekte sind aus Sicht der Nationalparkverwaltung Niedersächsisches Wattenmeer in der zu erarbeitenden Plan-UVB näher zu betrachten:

1. Projekt Windpark
 - a. Summation der Fernwirkung von Windkraftanlagen auf das Landschaftsbild. Hierbei ist vor allem die Sichtbeziehung zur deutschen Küste zu beachten. (Siehe Anlage)
 - b. Auswirkung von Luftspiegelungen auf das Landschaftsbild bei der Aufstellung von Anlagen sehr nah an Wasserflächen/Wattflächen
 - c. Beeinträchtigungen ziehender Vögel durch Scheuch- und Verdrängungseffekte
 - d. Risiken durch Vogelschlag
 - e. Bereits auf dieser Planungsebene mögliche Maßnahmen zur Minimierung von Beeinträchtigungen von Fauna und Landschaftsbild. Wie beispielsweise:
 - Höhenbegrenzungen der Anlagen auf 150m
 - Bedarfsgesteuerte Nachtkennzeichnung (Nachtabstimmung)
 - Abstände von min. 1500m der Anlagen zur Küstenlinie

2. Projekt zur Ansiedlung von Datacentern

Nationalparkverwaltung „Niedersächsisches Wattenmeer“
Tel.: (04421) 911-0 Fax.: (04421) 911-280

Virchowstr. 1, 26382 Wilhelmshaven

poststelle@nlpv-wattenmeer.niedersachsen.de
www.nationalpark-wattenmeer.de

Bankverbindung (NordLB):
Konto-Nr. 0106036510 BLZ 250 500 00

Niedersachsen

- a. Beeinträchtigungen durch evtl. Einleitungen/Entsorgung von Kühl- und Prozesswasser in das Wattenmeer

Aus unserer Sicht ist zudem eine FFH-Verträglichkeit zu prüfen.

Untersuchungsraum

Um mögliche Beeinträchtigungen auf den Nationalpark Niedersächsisches Wattenmeer beurteilen zu können, halte ich einen weiträumigen Untersuchungsraum für erforderlich. Dabei sollten zumindest die Nationalpark-Teilbereiche Krummhörn, die beiden ostfriesischen Inseln Juist und Borkum sowie alle dazwischen liegenden Wattenbereiche berücksichtigt werden.

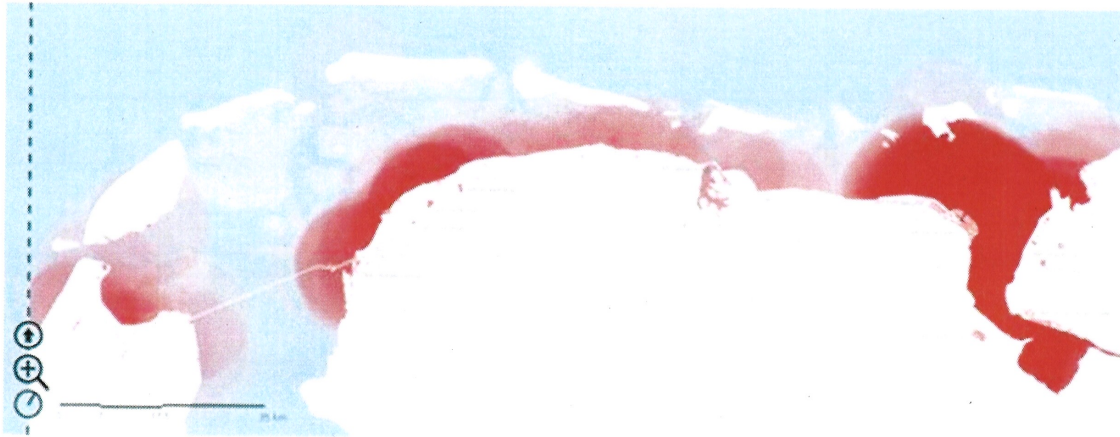
Mit freundlichen Grüßen

Im Auftrag

A.Groeneveld

Anlage:

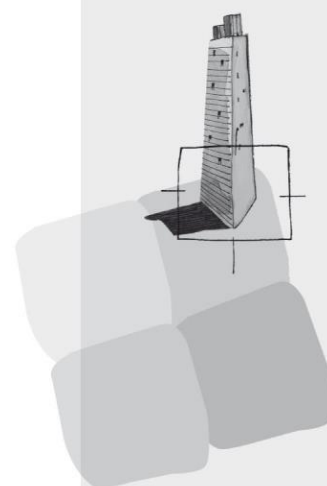
Quelle: <http://www.waddenvereniging.nl/landschapOUD/windmolens.php>

Colofon

Opdrachtgever
Groningen Seaports

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs
dhr. drs. P.J.R. Bügel

Projectnummer
090.10.53.00.02

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart NZ 50
9401 GN Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort